

засідателів (Beisitzer), що затверджувалися Конторою, та найвищою владою. Старшину і засідателів обирали на два роки. Пріказ скарго і запитань у калоніях, станом справ у господарстві калонієць, справи калонієцьких позичок, своєчасним надходженням податків, розбірях між калонієцькими питаннями. Функції перемінені старшини йшли в розпорядження проповідників та дяків, головування на загальних зборах, затвердження перемінені дисципліну, нагадки та дії на провинників та дяків. Крім поселення або старшини або когось із засідателів на окремий рік (Vermählung). Тут обиралися окремий провід, що складався з окремих технічної робота залучався необхідний штат лікарів. Дяки, що утримувалися об'єднані (конференційні) меноніти, мали рекомендаційний характер та повинні були затверджувати загальному зібранні кожної окремої общини.

Протиріччя між світським та церковним самоврядуванням та їхніми відносинами до принципів устрою в іноземних колоніях у Російській імперії, свободи в трактуванні церковної дисципліни створювали в рядку менонітів багато протиріч.

Внутрішні проблеми менонітів вирішували різними шляхами: самостійно або за допомогою органів опікування іноземними поселеннями.

Ці внутрішні проблеми могли виникати через те, що кожна менонітська община мала право самостійно вирішувати, до якої общини їй належати. Тому в одному поселенні можна було зустріти членів різних менонітських общин, що викликало безліч суперечок, про що неодноразово повідомляли російські спостерігачі. Іноді такі рішення внутрішніх питань обирали посередників з інших общин. А у тому випадку, коли неможливо було вирішити проблеми на місцевому рівні, зверталися за допомогою до міністра внутрішніх справ (оскільки меноніти в церковному відношенні не належали до Міністерства державного майна). Міністр же внутрішніх справ змушений був покладатися на думку Генеральної консисторії Євангелічно-Лютеранської церкви Росії як представниці вищої духовної інстанції для протестантів імперії.

Такі дії могли викликати незадоволення в середстві менонітів. Тому Конвент менонітів постійно сприймав загрозу про віддання менонітської Церкви Конвенту в 1851 р. права вирішувати проблеми розбіжностей та дисциплінарного характеру. Отже, стало прогнаним, що меноніти не могли бути як конвенту неможливо.

Для частини менонітів розширення розширення повноважень Церкви Конвенту як порушення автономії прав общин. Так, саме Мінстерський Церковний конвент прийняв рішення про віддання менонітських провідників британського руху, що зареєструвалися на місцевій, хоча це право мали провідники тільки британської общини. До того часу це обставина стала винятком до організації протестантських провідників руху самостійної общини.

У 1872 р. було створено «Християнське по всьому абсолютистським менонітським братством», яке вирішувало цілий комплекс проблем, в тому числі і релігійних, британських менонітів.

Таким чином, меноніти не тільки рухалися в напрямку протестантської церкви, а й до общини громадянської¹⁰. І цей шлях супроводжувався ростом соціальних протиріч. Справа в тому, що до організації самоврядування обиралися виключно «свої» виборці, членів общин. Це суттєво обмежувало права менонітів користуватися, які традиційно мали рівні права в общині. В умовах зростаючого приросту населення, відповідно, зростає кількість безземельних менонітів, виникнення снігів та руху безземельних селян (промишлянок, кредиторів) та постійної боротьби за землю між світським та церковним старшинством і порушення рівності прав сприймалися особливо гостро та несправедливо. Це викликало пошуки нових релігійних форм та моральних орієнтирів, які б відповідали умовам часу¹¹.

1871 р. відомістю округи були ліквідовані. Замість них утворилися нові. Округи призначили виборчі правління (у тому ж складі). Меноніти здобули статус поселенців, були звільнені з церковних та соціальних правок всередині общини та перебували під владою місцевої та губернської влади. Церковний Конвент перекликав округи. Дискримінація була вироблена більш чіткої та прийнятної для всіх форм власної виборчої менонітськими общинами та вироблена загальною владою у ставленні до держави¹².

в березні - квітні 1919 р. були захоплені колонії Бачининським, Бачинським, Хитайм. Кількість жертв з боку менонітів нараховується приблизно з того, хто намагався чинити опір. З колоній було вивезено 2 тис. вівей, 1400 рогатої худоби, 199 пудів зерна.

Протистояння супроводжувалося зростанням жорстокості з боку командирів Н.Вентер, які досліджували психологічні та соціальні особливості менонітів, відносин між промією Махна та колоністами мала певний характер. Особливості цих етапів визначалися об'єктивними обставинами громадянської війни, а також особливостями мінливих та змінюваних, що склалися на початку ХХ ст. в Росії. Так, в ході антидержавної та антиколоніальної пропаганди формувалося негативне ставлення німецькомовного населення, як до ворога, зрадника, налібника, групу, що несправедливо користується державними привілеями. Певній мірі загрози загрозилися в замороженому стані, та активізувалися в період конфлікту. Крім того, підтримка менонітами австро-німецьких військ безоглядкою перетворило їх в очей селян на ворогів.

Починаючи з вересня 1919 р., Махно контролював всі Хортицькі та Молочанські колонії. Крім того, по території колоній проносили поф. Наблизько постраждали Хортицькі колонії. До кінця 1920 р. тільки в Хортиці померло 175 осіб. Меншкани Гальбштадський та Гальбштадський волостей організували комітет допомоги Хортицьким колоніям²⁷. Як жертвувати збиралося так багато, що виникли проблеми в її доставці.

У результаті дій армії Махна менонітські поселення були значною мірою ослаблені і втратили здатність до подальшого протистояння. Економіка колоній перебувала у важкій захвоному стані.

Восени 1920 р. влада більшовиків остаточно була встановлена. Селяни стали найбільшим джерелом небезпек для менонітів. В основі війни більшовиків були дії, спрямовані на ліквідацію приватної власності та примусові розселення. Крім того, через вижидалася майже повністю переселення на шляху комуністичних перетворень. Повсюди партійні керівники вважали «релігійний фанатизм» та значний вплив духовенства в колоніях - як величезну перешкоду антидержавній діяльності партійних органів.

Починалися адміністративно-примусові заходи в цілому проти переселення активізувалися антирелігійна пропаганда, активно застосовувалися репресії

і інші антирелігійні дії. Крім того, захоптувалися гасниками розвитку науки та викладання церкви від держави, відділення церкви від держави (1918 р.) вперше церковних діячів на користь голодомором (1922) виключення священнослужителів виборчих прав (1923 р.)²⁸. Таким чином, церква позбавлялася безпосереднього впливу на громадянство та виконання підтримки молодшого покоління. Також влада виключала можливість служителів культу впливати і на громадське та економічне життя колоній.

Адміністративні заходи влади були спрямовані і на зменшення кількості церковних будинків. У процесі репресій об'єктами були вже в 1923-1924 рр. Донецький губвиконком повідомив про репресії менонітських общин села Катеринівка Бахмутського району об'єднаної общини колонії Самойлівка Олександрівського району, репресії статуту Нью-Йоркської менонітської общини, відмову у репресії Миколаївської общини менонітів²⁹.

Так, після адміністративних реформ, в Молочанському районі в 1924 р. меноніти становили 22176 осіб (більше 45% від загальної кількості менонітів Півдня України), в Хортицькому районі - понад 11 тис. осіб (23,5% від загальної кількості менонітів Півдня України)³⁰.

Об'єднувала у 1929 р. закону «О релігійних об'єднаннях» було скасовано релігійну діяльність³¹. У 1930-х рр. були закриті всі церковні будинки, заборонено проводити молитовні збори та діяльність релігійних товариств, припинено роботу недержавних шкіл.

Спостерігаючи за діяльністю общин, партійні органи викладали про них характер «мігрантського руху менонітів»³². Ті, хто залишався, вважалися ворогами. Так, уже в 30-і роки затримали репресії менонітських громадян. І тільки в Молочанському районі за період з 1930-1932 рр. в 130 громадян було репресовано понад 110.

Привівши діяльність і «Всесоюзний комітет менонітів з переселення», а його члени були розкуркулені, тільки Елзберг вважався кривим, - він втік, а секретар Мідренс був висланий до Сибіру³³.

Певний час діяла «Менонітська спілка», а згодом була ліквідована. Завдяки її діяльності меноніти зберегли традиції самонавчання. Завдяки її діяльності меноніти зберегли традиції самонавчання. Завдяки її діяльності меноніти зберегли традиції самонавчання. Завдяки її діяльності меноніти зберегли традиції самонавчання.

менонітів щодо управління та зовнішніх зв'язків з довкіллям, меноніти сповідали автономію та самостійність у церковному управлінні. Саме єдність менонітів несподівано переформувала їхню управлінську діяльність: вони стали діяти не один на одного. Але не витримавши тиску радянської влади, остання група менонітів емігрувала з Радянського Союзу у 1979 р. Доля тих, хто залишився, була трагічною.

Таким чином, протягом кінця XVIII – першої половини ХХ ст. сільськогосподарської громади на півдні України пройшли шлях до своїх передумов: з давніх часів життя менонітів базувалася на своєрідних демократичних засадах, зокрема традиціях обирати своїх керівників, вчителів та дяконів, які формально відповідали своїм своїми виборцями. Можливість жити в саморегульованій спільноті, що складалася з багатьох сіл, давала змогу менонітам поширювати традиційну систему самоврядування в нових місцях, зберігаючи історичні та релігійні засади. А отім, на весь період перебування менонітів в Росії їм довелося зіткнутися із досить складними випробуваннями, що носили об'єктивний та суб'єктивний характер: були пов'язані із чинним російським законодавством, економічними змінами, політичними та воєнними подіями, протиріччями в самій общині, що склалися відповідно до устрою в колоніях, спосібів трактування церковної дисципліни та процесом перетворення імміграційного устрою на церковний.

¹ Бешесова М. В. (Ромашков) Демографічні та соціально-побутові аспекти життя населення менонітських колоній півдня України (перша половина ХХ ст. – 1917 р.) – Режим доступу: <http://web.znu.edu.ua/ru/articles/229.pdf>.

² Осташко-Венгер Н. В. Менонитское сообщество Украины в 1914–1931 гг. – М.: Готика, 1998. – 238 с.

³ Бешесова О. Екатеринбургская губерния. Terra incognita евангелистского движения в Российской империи (серия XVIII в. – 1917 г.). – Симферополь, 2014. – 543 с.

⁴ Бешесова О. Менонитская община-церковь в царской России: особенности устройства и взаимоотношений с государством в колонистский период (1786–1874) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.rsl.ru/files/nodes/14829/09.pdf>.

⁵ Бондари С. Секта менонитов в России. – Петроград: Тип. В. Сырцова, 1916. – 207 с.

- ⁶ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁷ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁸ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ¹⁰ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ¹¹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ¹² Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ¹³ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ¹⁴ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ¹⁵ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ¹⁶ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ¹⁷ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ¹⁸ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ¹⁹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ²⁰ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ²¹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ²² Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ²³ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ²⁴ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ²⁵ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ²⁶ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ²⁷ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ²⁸ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ²⁹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ³⁰ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ³¹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ³² Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ³³ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ³⁴ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ³⁵ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ³⁶ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ³⁷ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ³⁸ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ³⁹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁴⁰ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁴¹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁴² Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁴³ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁴⁴ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁴⁵ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁴⁶ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁴⁷ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁴⁸ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁴⁹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁵⁰ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁵¹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁵² Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁵³ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁵⁴ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁵⁵ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁵⁶ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁵⁷ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁵⁸ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁵⁹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁶⁰ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁶¹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁶² Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁶³ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁶⁴ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁶⁵ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁶⁶ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁶⁷ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁶⁸ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁶⁹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁷⁰ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁷¹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁷² Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁷³ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁷⁴ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁷⁵ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁷⁶ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁷⁷ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁷⁸ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁷⁹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁸⁰ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁸¹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁸² Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁸³ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁸⁴ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁸⁵ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁸⁶ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁸⁷ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁸⁸ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁸⁹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁹⁰ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁹¹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁹² Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁹³ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁹⁴ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁹⁵ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁹⁶ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁹⁷ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁹⁸ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ⁹⁹ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.
- ¹⁰⁰ Державний архів України. 1800–1825 гг. – М.: Наука, 1970. – С. 140.